
Mozsgó Község Díszpolgára

1991

Péteri Ferenc (1915-2004)

Tanító

Budapesten született 1915. február 13-án. Édesapja villamosvezető, majd levélhordó volt. Megjárta az első világháború frontjait. Édesanyja, 1918-ban bekövetkezett haláláig, cselédlánként kereste kenyerét. Édesanyja korai halálakor anyai nagynénjéék fogadták örökbe. Nevelőszülei is egyszerű emberek voltak.

1920-ban nevelőszüleivel Szabadszállásra költözik, melyet igazán szülőfalujának érez. Elemi népiskolai tanulmányait itt kezdi meg. Középiskolai tanulmányait a budapesti, pápai

és kunszentmiklósi református gimnáziumokban végezte, ez utóbbiban érettségizik 1933-ban. Ezt követően a Budapesti Református Theológiai Akadémia hallgatója. 1937-ben megszerezte a segédlelkészi oklevelet, majd az 1937/38. tanévben a nagykovácsi lelkész-tanítói tanfolyamon lelkész-tanítói oklevelet kapott, s 1939-ben letette a második lelkész-képesítő vizsgát.

1935. októberétől 1941. szeptemberéig a lelkészi hivatását gyakorolta, többek közt Érsekcsanád, Óriszentmiklós, Budapesten, Pécsen és Gordisán.

1941. szeptember 18-án foglalta el a markóci lelkész-tanítói állást. Az iskola nagyon kicsiny volt, ezért a tanító nem részesült államsegélyben, kizárólag a hívek lukma címén fizetett járandóságát kapta. Szolgálatát mégis szent hevüléssel végezte.

1941-ben feleségül vette Horváth Ella okleveles tanítónőt. Házasságukból két leány gyermekük született: Erzsébet 1944-ben, Sarolta pedig 1947-ben.

A második világháborúban tábori lelkészként szolgált. Először a II. hadsereg kötelékében, megtéve a Dontól való visszavonulás 900 km-es "sétáját", majd a kaposvári 6. gyalogezredben. A fronton fényképezett, pontos leírásokat készített a temetési helyekről és személyekről. Több évtizeden keresztül levelezésben állt az eltűntek, meghaltak családjával.

Fotóit, visszaemlékezését felhasználta 1981-ben a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója a Hol vannak a katonák? és Sára Sándor a Krónika című sorozatában.

A háború után még egy ideig folytatja református lelkészi és tanítói munkáját Markócon. Az egyházmegyei hatóság 1947-ben az ún. Okorvidék iskolafelügyelőjévé nevezte ki. Még két éven keresztül mindkét hivatását betöltötte, de 1951-től választania kellett. Ő a tanítást

választotta. Így került 1951. október 24-én Almáskeresztúrra igazgató-tanítónak, ahol az 5-8. osztályt tanította, felesége pedig az 1-4. évfolyamot.

A falu rövid idő alatt befogadta őket, ők pedig hűségesen szolgálták a közösséget. A kis iskolában nagy lehetőséget leltek az egyéniségek, a jellem, a közösség fejlesztésére, az érzelmi nevelésre, miközben versenyképes tudást is biztosítottak tanulóiknak. Az embere bizalommal fordultak tanítójukhoz, aki jogászuk, mérnökük, orvosuk is volt egyben. 1962 őszén a körzetesítéssel a felső tagozat Mozsgóra kerül, ismét változtatni kényszerül. Egy tanéven át az elemjori 1-4. osztályos iskolában vállalta a tanítói feladatokat. A kis iskola megszűnt, s ekkor a mozsgói Általános Iskolához helyezték át, ahol 10 éven át igazgatóhelyettes volt, s a felső tagozatban számtant és fizikát tanított.

1973-ban felesége nyugdíjba ment, és ekkor visszatér Almáskeresztúrra, s még másfél évig tanította ott az alsó tagozatos diákokat. A kis iskola 1975-ben itt is megszűnt, s Péteri Ferenc nyugdíjba vonult. Még három évig helyettesítőként dolgozott a mozsgói iskolánál. 1979 tavaszán tartotta meg utolsó óráját.

1972-ben a Baranya Megyei Levéltár kezdeményezésére minden községnek írnia kellett a krónikáját évről-évre. Az első esztendő kivételével ő is bekapcsolódott ebbe a munkába egészen 1993-ig. Eleinte négy község mindennapjait jegyezte le: Mozsgó, Almáskeresztúr, Csertő, Szulimán. A krónika három részből állt: napló, statisztika, dokumentumok, rögzítette az egész évi eseményeket, a község fejlődését. Erőssége a krónikának, hogy évente 120-150 db fénykép került a dokumentumrészbe.

Nagyon sok pályázaton vett részt, ahol már mint nyugdíjas pedagógus igyekezett rögzíteni élettapasztalatait, tanítói tapasztalatait, hogy a későbbi nemzedék számára átadja. Ezek az írások kivétel nélkül díjazásban részesültek. De a Dunántúli Naplóba, a Szigetvár és Vidéke című újságban is jelentek meg írásai.

Legjobb tudása szerint törekedett arra, hogy felébressze a tanulóknak a felelősségérzetet, kibontakoztassa a vezetői készséget. Iskolai tevékenységét szerves egységben végezte iskolán kívüli munkájával. A műveltség terjesztésének legkülönbözőbb eszközeit alkalmazta - előadások, színdarabok, kirándulás, könyvtár stb. -. Közéleti tevékenysége összefonódott a falu és környéke történetével, életével, adottságaival.

2004. február 11-én, 89 éves korában hunyt el. Hamvai a pécsi Központi temetőben nyugszanak.